

Ricart Xirau

avant...!

Figueras 13 gener 1931 - n.º 9 **periòdic d'esquerra** redac. muralla, 17, 3.º, 1.ª

ordre i desordre

Fets recents han posat en voga aquestes dues paraules, la seva pronunciació però, ha estat objectiva, buida i mancada de contingut. De contingut real i lògic.

Els uns produeixen desordres per incitar als altres a seguir l'ordre que ells fanàticament creuen que ha d'imposar-se amb motiu de les circumstàncies actuals.

Els altres, mecanitzats i inconscients de les seves accions - induïdes únicament per influència d'una moral postissa i d'una estructuració col·lectiva ben aliena a la seva individualitat psicològica - defensen un ordre que en el fons de la seva consciència han blasmat i repudiat mantes vegades.

Per tant, cal que garbellem els motius i les raons defingudament i potser observarem que qui vol l'ordre i quietud és un desordenat i en canvi qui ocasiona desordres obeeix a un sentiment, a una convicció, a una inquietud, a un ordre.

Recordarem, ací, que la veritat és sempre una sola, inestable, i de difícil concebir. Això que ahir no era veritat, avui ho és i demà potser tornarà a no esser-ho.

Així l'ordenació establerta per l'home per tal de viure en societat, malgrat tot, és relativa i per tant els límits de l'ordre i del desordre estan propensos a fluctuació en tot moment.

Aquesta senzilla exposició volem que serveixi de pròleg al nostre parer sobre els fets que han suggerit aquest comentari.

Volem referir-nos als incidents que hi hagueren en el recent míting de la Unió Socialista de Catalunya al Teatre Municipal de la nostra ciutat i que gairebé impossibilitaren els parlaments dels oradors que s'havien presentat.

Els senyors Josep Xirau i Serra i Moret esperonats pels avalotadors feren una sincera i acurada exposició dels seus ideals - que propaguen per compliment d'un deure i no per profit propi segons declararen - al mateix temps que rendien comptes de la seva actuació que, - gairebé en tots els moments - els aparta dels homes que en el poder han falsejat les aspiracions que el poble necessita i vol que siguin complides.

La pressió constant d'aquests pertorbadors féu que els oradors d'aquest míting desviessin els seus parlaments vers ells i arribessin a glossar les seves qualitats i defectes, les condicions que posseeixen i que cal aprofitar-les en profit de la col·lectivitat, i les imperfeccions que arrosseguen per manca de cultura adequada, les quals tenim el deure d'esmerilar i de cultivar a benefici de tots.

Ara bé, entre uns homes que posen la seva intel·ligència al servei dels explotats - amb tàctica equivocada o no - i els explotats mateixos que desconfien en no veure's solucionades les necessitats més peremptòries, hi ha una massa amorfa que cal convèncer.

Per aquesta massa amorfa fou més convincent i més impressionable a

full quinzenal

el reietó del sr. esteve

Aquell home tan gros que té cura d'executar les instruccions de la junta de la Mendicitat i Protecció a l'Infància, recollia els donatius que cada any rep aquesta junta per portar a cap els projectes de la seva finalitat.

L'home gros entra a casa d'un senyor Esteve...

El gros. - Venia a ...

El Sr. Esteve; - Teniu... però digueu-me: ¿Perquè aquest any no es fa aquella fastuosa arribada dels tres reis, tanta alegria que portava?

El gros. - Jo no sé res. Em manen i obeeixo. Únicament sé que s'han consultat moltes persones per aquesta qüestió i veig que s'ha desistit de fer-la.

El Sr. Esteve. - (indignat) imbècilst aquests quatre ases que avui governen i que volen desfer-ho tot mereixerien que els tiessin al carrer i que ningú els ajudés.

El gros. - Home, del seu pensament deu haver-n'hi d'altres, puix sé que hi ha hagut senyors que han anat a reclamar els seus donatius.

El Sr. Esteve. - Es clar. ¿Quina culpa mereixen els infants dels canvis polítics?

El gros. - Oh! els infants no perderan res perquè els regals es faran igualment al Hospital com sempre, únicament es deixarà de fer la cavalcada.

El Sr. Esteve. - Cínics! jo que esperava amb daler aquest jorn d'optimisme, encara que passatger... ja que freturava veure aquella cavalcada simbolitzant l'abundància... jo que esperava treure la tristesa que ha envaït el meu cos des

10 cts.

la seva memòria - per saber els deures humans que li manquen complir - aquells individus amb presència indiscutible d'obers que treballen, cridant, protestant, fent ben palesa la seva disconformitat de què no admeten homes que poden anular-los les seves reivindicacions, - absents d'aquell vernís que en diuen educació i que com bresca us subjecta inquisitorialment a una butaca - mentre a l'escenari un home us està crispant els nervis amb escomeses contínues al vostre pensament i a les vostres idees, que no la bona exposició ideològica - més ben dit immillorable, malgrat tot - dels senyors Xirau i Serra que equivalgué a la descripció oral i analitzada dels motius de l'aldarull...

No podem aprovar l'actitud d'aquells obrers, però per això no negarem pas que la trobarem molt natural. Aquests procediments que qualifiquem de perillosos i inútils, són emprats perquè es llencen a la lluita amb armes desiguals mancats dels medis que la cultura afavoreix per poder exposar amb dignitat els seus sentiments humanitaris i sol·lícits de justícia.

Cal remeiar-ho.

Avui l'horitzó d'enfront dels nostres ulls és diàfan i intransparent. La llum que ha d'indicar-nos el camí de la llibertat de tots és tardana i introbable. El món de les idees és propulsat per forts i inflamables corrents d'opinió que corren bojament i a cegues.

Així, per consegüent, hem de convenir que ço que hauria d'ésser la lliure exposició del pensament, elaborat, estirilitzat i afermat dintre nostre, no és més que una reproducció del pensament extern que darrerament ens ha influenciat. Aquesta manca d'ordre, aquest caos de què som víctimes, és l'espill que propaga el desordre en acostar-nos amb els nostres semblants.

Doncs bé, en aquests moments de vivent nerviosisme i de situació angoixosa, cal meditar extensament, concentrar-se cadascú dintre el seu jo, no per inhibir-se i callar, ans al contrari, puix cada jorn és més necessària la concreta exposició de les idees, però raonades i portades en conseqüència. Unicament així ens evitarem dialogar constantment sobre l'ordre i el desordre perquè haurem aconseguit l'harmonia que podem oferir a la col·lectivitat per viure en la millor llibertat possible ..

J. V. CAMPS.

de la proclamació de la República... que aquell dia s'esfumaria de la porta de la meua casa, aquell espectre inquietant d'aquella dona miserosa voltada de cinc fills, bruts, esparracats, famolencs, demanant almoïna perquè el pare no tenia treball... que deixaria de pessigollejar-me l'oïda aquell rênec eixordador que va etzibar-me aquell homenàs perquè no li donava treball... que s'anirien de mi aquells surts que rebo somniant, d'atracadors, de ganduls, de pistolers... tot, tot tot s'hauria esfumat del meu cervell i la pau hauria tornat al meu esperit.

En canvi, ara, per culpa d'aquests quatre republicans que només miren per ells, em restarà aquest rosec, aquest ai! al cor que no podré pair fàcilment.

Ah! ¿si aquell ximple de rei no s'hagués deixat trobar amb les mans al foc? Com faríem córrer l'estaca.

El gros. - ¿...?

SALIN.

"El mecanisme de la guàrdia civil no està en consonància amb els temps actuals; el seu reglament és antiquat, i l'armament de què disposen no és l'adequat, en molts casos"

Lluhí i Vallescà

les pasqües triomfants

Els tres reis de l'Orient han arribat i han portat joguines als nens bons minyons. Any nou, vida nova. El Senyor quan la circumsció marca el començament de l'any. Quina alegria!, lo bon Jesuset és nat, lo 25 de desembre. **NADAL: Nativitas Domini.** Nit de Nadal, nit d'alegria. Per Nadal cada ovella a son corral. Torrons, rifa, pollastres, xampany, misses, innocents, l'home dels nasos, neules, l'estel d'Orient...

Quin moviment, l'humanitat cristiana del món occidental: El monstre racional ha remenat la cua.

Torturació. Masagament. Prou!

Les llums de l'intel·lecte estan en pugna amb el propi Redemptor. Oh, Jesús de Nazaret! t'han volgut

fer fill de procreació anormal. Per dona'ls.

El primitivisme ho volta tot de misteri i gusta de la complicació, i complicada la cosa que la solució baixi del cel. Fill parió de Deus.

He dit parió i no Unic, perquè també la gent els agrada de festejar, com a tu, a d'altres Deus d'altres temps o altres terres. Els deus Agni, Mitra, Osiri, Adonis, Apol·lo, Buda, també són nats d'una Verge-mare. No ets pas tu tot sol. Reminiscències del passat, en les nostres societats. Però fins en les societats primitives actuals com és ara, per exemple, tribus d'Australia, la creença popular és de procreació anormal, i no solament és pròpia a éssers superiors, sinó que generalitzen la creença i la fan extensiva a tota dona del seu món conegut, la qual és concebuda, segons ells, per un esperit, i no fisiològicament. Per ells, doncs, això és el normal.

El progrés de l'Euràsia va bandejar aquests il·logismes, però ha volgut que no quedin soterrats per sempre, i en senyal encara del nostre lligament a la irracionalitat, reduïm la creença i sols queda atribuïda, a un ésser superior, senyor de tots, vingut temps enrera.

I som al segle XX i res no ha fet canviar de l'espectacle poc edificant, d'alegria burgesa, de solidesa anquilosada de raça decadent i inconstructora i conformativa, de gent que volen amos.

Triomfals festes nadalenques, cap d'any i Reis: vosaltres no sou sinó la mostra de la perpetuació de la imbecilitat o la victòria de l'anormalitat.

J. PUNXAPIGA.

**rellotges i sempre rellotges
CASA QUINTANA**

panoramas sociales

de arnedo a castilblanco

Castilblanco... Arnedo: el nombre de dos pueblos españoles salpicados de sangre...

En los dos ha surgido la tragedia, aunque de opuestas maneras. En el primero, como fruto de la incultura y, tal vez, de atávicos rencores, unos labriegos anónimos, grises, de vida humilde y laboriosa, acometidos por vesánica furia han destrozado la vida de cuatro guardias civiles. En el segundo, catorce parejas de este mismo instituto, por causas hasta el momento desconocidas, han hecho víctimas de sus fusiles a unas docenas de pacíficos ciudadanos.

Como humanos y como españoles lamentamos, por igual, estos dos episodios dramáticos que llevan tras sí el dolor y la muerte. Si en nuestras manos estuviera, devolveríamos la vida a esos cuatro guardias, acaso los que menos abuso hicieron de su uniforme...

Pero, eso sí, no podemos ocultar nuestra indignación al observar la desigual conmoción, que, en un importante sector de españoles, ambos sucesos han producido...

En Castilblanco, cuatro guardias armados que cobraban un sueldo del Estado para exponer su vida en defensa de la ley; en Arnedo, mujeres, niños, ancianos: seres indefensos y débiles, espectadores inocentes de una jubilosa manifestación popular.

La prensa de casi todos los matices, al describir los luctuosos acontecimientos de Castilblanco, amontonan adjetivos lúgubramente altisonantes: «espantoso crimen» «cuatro abnegados números de la benemérita alcanzan la palma del martirio» «el salvajismo y la impiedad se confunden en un pueblo de Extremadura»...

En Arnedo fué mucho menos... Un choque entre una manifestación y la fuerza pública; una falsa alarma por un guardia que tropieza y cae... Ya no se habla ni de salvajismo, ni de martirios, ni de crímenes, ni de impiedades. Este caso es muy distinto: es la autoridad la que mata para dejar restablecido el imperio de la Ley.

Los amantes del «orden» prefieren, mucho más veinte casos de Arnedo que uno de Castilblanco.

Esto en la prensa... ¿Y la opinión?

Leed las noticias. En Bilbao, Vitoria, San Sebastián, Madrid, solemne funerales por las almas de los cuatro mártires. Suscripciones populares encabezadas con 25.000 pesetas por el Banco de España y la paga íntegra a la familia de los fallecidos. Representaciones de las más altas autoridades del Estado a testimoniar el sentimiento del Gobierno y del país a las viudas de las cuatro víctimas. La caravana interminable de gentes, que desfilan por la Dirección General de la guardia civil, a manifestar su adhesión fervorosa y a dar cuenta del inmenso dolor que les abruma ante la irreparable pérdida.

Por las indefensas víctimas de Arnedo la amargura popular adquiere proporciones minúsculas: ni gentes que protestan, ni solemnes funerales en las capitales de provincia, ni comisiones oficiales a testimoniar el dolor a todas las familias de los muertos, ni grandes suscripciones encabezadas por el Banco emisor del Estado.

Y es natural... En Arnedo han perdido su vida unos pobres diablos...

Acude a nuestro memoria el final de un acto teatral:

—«En el jardín ha sonado un tiro. ¿Qué pasa?»

—Nada: han matado un soldado. Puede el baile continuar».

Hemos de repetirlo: nos produce profunda indignación estas desigualdades irritantes.

Mientras en la balanza de la justicia española pese más la vida de un guardia civil que la de un pobre trabajador, no habremos llegado a la meta de nuestras nobles aspiraciones.

FELIPE DERBLAY.

generositat...?

No ens estranya gens ni mica que el Banc d'Espanya hagi acordat fer un donatiu de 25 mil pessetes a les famílies dels guardies morts a Castilblanco. I diem que no ens estranya, puix que hom diu que l'esmentat banc ha fet 30 milions més de benefici en 1931 que en 1930.

Veurem si serà tan generós amb les famílies obreres de les víctimes dels fets d'Arnedo.

ramon vinyes a atenea

Per manca d'espai no podem rese-nyar l'interessantíssima conferència que el proppassat dissabte donà l'inspiradíssim Ramon Vinyes sobre l'estat polític actual de Catalunya.

Amb tó enèrgic i contundent denuncià la manca d'homes sentimentals, romàntics, liristes, poetes que guiïn els destins de la nostra Pàtria.

Els polítics—diguè Vinyes—han prè els llocs, que per dret propi corresponia als poetes, de conducció en aquests moments d'esclat sentimental de la ciutadania catalana.

Es necessari que tots ens arrapem a la terra, única manera que podrem obtenir els homes de govern que ens mereixem.

Malgrat tot, avui encara tenim uns homes, encara que siguin pocs, que actuen d'acord amb els desigs del poble vertaderament català.

En Vinyes fou aplaudit moltes vegades en els curs del seu parlament essent-ho al acabar amb una forta ovació per la selecta concurrència que omplia la sala de conferències d'Atenea.

Tingueu compte que les últimes
novetats són sempre a

Calçats Pallac

homenatge

El dimecres, dia 6 del corrent, tingué lloc a l'Hotel Comerç un àpat de comiat a honor de l'eminent escriptor i diputat a Corts, senyor Gabriel Alomar, el qual va a Roma com a embaixador de la República Espanyola en aquell país.

Entorn de la taula s'assegueren una trentena d'amics d'Alomar, transcórrent l'àpat en mig d'animades converses polítiques i d'altres parlaments no menys animats i finament humorístics.

No cal dir que desitjem al senyor Gabriel Alomar una ben agradable estada en terres d'Itàlia, no dubtant que reixirà en el càrrec que per la seva vàlua política la República li ha confiat.

Una cosa que ens va estranyar molt fou la negligència que tingueren els organitzadors en no invitar el Claustre de l'Institut figuerenc del qual l'homenatjat n'havia estat director.

assassins...? butxins...?

D'Extremadura en diuen la Sibèria espanyola. Es una de les regions més inhòspites del nostre país, en ella impera la fam i la misèria. Per anar a Castilblanco agafeu el tren a Badajoz i us deixa a Villanueva de Serena, última estació del trajecte. Llavors cal agafar una diligència i recórrer una munió de quilòmetres de carretera, en condicions pèssimes, i fer-ne alguns a peu per manca de camí construït.

En tot l'horitzó que us volta solament veieu llargues extensions de terreny erm. Pobles que queden isolats al mig d'estepes inacabables.

I arribeu a un poble que viu un segle atrassat. A Espanya, cal reconèixer-ho, tznim alguns Castilblancos.

En aquelles terres existeixen encara els esclaus, són homes blancs, en diuen obrers. El seu treball és remunerat miserablement; no tenen la més petita noció de cultura; la quasi totalitat són analfabets: es viu en situació que revolta.

Un guardador de l'ordre públic hi és traslladat, i es fa l'efecte d'anar a l'exili. Adoneu-vos del fàstic que ha de tenir un home ben acostumat, que de cop i volta, se l'introduexi en un

ambient que l'aplasta, fent-lo perillósíssim pels que estant sota seu. I un dia un cop de culata marca el pit d'un home. I un altre dia també.

Però evoluciona el món i un crit prenyat de rebeldia fa frontollar el sòl. Uns braços cremats aixequen un estre de treball. La sang s'escampa per una terra estèril. El vèrtig, que porta en si l'odi, fecundat per les vexacions, fa destroçar horriblement uns homes que representen l'ordre, però que recorden un passat ignominiós, ço que ha fet factible una gesta esgarrifosa en ple segle XX, digne d'un país incivilitzat.

I dies després, en diferents llocs, hem vist pobles metrellats. Sembla el compliment d'una venjança.

Recordem Jeresa i Arnedo. Nosaltres mentalment hem seguit la trajectòria marcada a la paret pels impactes de les bales de màusser, i al sòl hem vist el cos d'un nen banyat amb sang, un assassinat premeditat. I la nostra dignitat d'homes s'ha revoltat davant d'aquesta salvatjada.

I mentre s'obren subscripcions pels guàrdies morts a Castilblanco, i se'ls rendeix honors a la majoria d'esglésies, les víctimes innocents de Jeresa i Arnedo són enterrades silenciosament, miserablement...

Cal que la República prengui una determinació enèrgica, no permetent que la sang de germans nostres torni

taçar la terra pàtria. Procurem fer desaparèixer tot ço que ens repugna i recorda temps d'escarni i vilipendi. Avui més que mai precisa disoldre les institucions de la monarquia, puix recorden el fuet que feia servir el borbó per assotar-nos insaciablement.

Episodis tràgics que han estat dies de dol per al nostre poble.

Cal una campanya nacional per fer decidir al Govern de la República a resoldre radicalment problemes greus de cabdal importància, que si no es solucionen promptament poden portar-nos a un estat caòtic que seria perillós per Espanya.

JOAN CARRERES I SALLERES.

Ens plau reproduir la següent "manchette" de "L'Opinió"

"Els que afalaguen i feliciten la guàrdia civil cauen dins de l'article segon de la llei de defensa de la República"

es veu que sobren pessetes

Voldríem que l'Ajuntament ens fes veure la necessitat que hi havia de reformar el carrer de Cervantes; un carrer que, al nostre entendre, estava en bon estat i que, veritablement, no hi havia cap necessitat de fer-hi les obres que s'hi fan, puix encara podien esperar un parell d'anys més. A Figueres hi han alguns carrers que presenten un estat ben llastimós (com ara el carrer de Sant Antoni que ni té clavagueres) i que llur reforma és molt més urgent que la del carrer de Cervantes. Efectivament, es veu que el nostre Ajuntament no sap que fer de les pessetes.

També ens ha sorprès en gran manera al veure que en les obres de l'esmentat carrer no hi hagim vist treballar cap obrer figuerenc. En retreure aquest fet, que ningú es pensi que nosaltres creiem que sols s'ha de donar treball a la gent de Figueres, no. Ho retreiem perquè s'ha dit que totes les obres que està emprenent el nostre Ajuntament són, més que per res, per donar feina als obrers parats que hi ha a la nostra ciutat. Tot això ens put a formatge.

Un regal econòmic i de bon gust?

La Baby Box

de

ZEISS IKON

La càmera fotogràfica ideal per a infants
pel seu fàcil maneig i baratura.

EL SIGLO

Avinguda República, 17. - FIGUERES

bona lliçó

A Castelló d'Empúries es vol anar a l'edificació d'uns grups escolars. D'aquesta empresa se'n fa càrrec el Municipi. Però abans de fer cap gestió, el batlle, Sr. Bordes, ha volgut pulsar el poble per mitjà de conferències i d'un referèndum. Les conferències per fer veure la necessitat d'unes noves escoles, i el referèndum — que va celebrar-se el diumenge passat — per elegir el lloc on s'hi hauran d'emplaçar els grups escolars.

Per què el nostre Ajuntament no segueix el mateix camí, en l'edificació de la nova casa de la ciutat? Per què no pulsa, també, al poble per mitjà d'un referèndum? Ja ho sabem: temen que els dongui un resultat advers.

De totes maneres que la majoria del nostre Ajuntament prengui nota de la gestió de Castelló.

S'arreglen plomes
estilogràfiques

Llibreria Batllosera
GALAN, 2

teatral

**beneficis d'enriqueta
torres i de
salvador sierra**

(Conversa de dos amics).

— ¿Què me'n dius del benefici de la primera actriu del Principal?

— Home, em va agradar força, va haver-hi molta animació i l'acte va ésser molt lluit.

— ¿I aquell acabament? ¿quants obsequis, oi?

— Ah, sí; però, aquells senyors vestits de municipal que sortiren carregats d'obsequis, no havien pas pres part a la funció?

— No, home, són municipals de debó, d'aquells que signen la nòmina cada mes.

— Però, ¿què hi feien a l'escenari?

— Portaven els obsequis de l'Ajuntament, un gerro amb flors adornades amb dues banderes enllaçades.

— I què hi té a veure l'Ajuntament amb l'Enriqueta Torres.

— Era un present que li feia la

representació del poble amb motiu del seu benefici.

— Però, això, abans no es veia pas, puix bastants despeses hi ha a l'Ajuntament. I no és lògic que esmercin diners per festejar a una artista.

— No parlis d'altres temps, no veus que ara estem en règim republicà, les coses canvien i més val tenir un Ajuntament galan, que no aquelles Corporacions de la Dictadura que llençaven els diners fent viatges, xeflis i tota classe de negocis bruts.

— Noi, potser tens raó, però jo crec que els diners del comú s'han de gastar amb obres profitoses.

— Bé, home, però has de tenir en compte que Enriqueta Torres és la creadora dels dijous verds, la que va estrenar l'obra del cap de la majoria municipal, en fi, que no seria estrany veure-li erigir un monument a la part alta de la Rambla.

Doncs per mi que continuï la gresca, si no es fan escoles avui es faran dintre alguns anys; si les venedores de la plaça passen fred, que s'abriguin força; si a la peixeteria s'ha d'entrar-hi amb esclops, ganància per l'esclopater, ço que interessa es anar fent anys per veure coses noves.

— Ni més ni menys, menjar, callar i riure, tota altra cosa són trons.

— I al benefici del primer actor no hi vares anar? Crec que va ésser molt divertit?

— Coneixia l'obra, i amb una vegada de perdre la fe en fins prou.

PAM I PIPA.

allunyem-los

Reis, Reis, Reis, diada dels Reis. Alegria de debó per a l'infant de família rica. Tristesa immerescudíssima per a l'infant que ha nascut pobre.

Enganyifa, mentida enlluernadora; heus-ací el que ens aporten els fantoscos Reis Màgics de l'Orient.

Cal pensar en una festa per als infants, dedicada exclusivament a ells, en la qual tots s'hi trobin estimats idènticament, on tot sigui llum, claredat, veritat i amor. Res de falsos i enganys, ni misteris complicats que a la curta o a la llarga l'infant també descobreix.

En nom de l'amor i la veritat cal esforçar-se en fer la vida plaent als infants.

retallem de "la tierra"
de madrid:

**"monte arruit y
castilblanco**

Ha dicho el general Sanjurjo que sólo en Monte Arruit a visto espectáculo parecido al de Castilblanco. Lo ha dicho sin darse cuenta quizá de la extraordinaria semejanza que entre una y otra tragedia existe; sin comprender acaso que eran obra de los mismos dirigentes, de las mismas clases conservadoras que no supieron o no quisieron llevar la civilización y la cultura a uno y otro sitio.

En Africa, la monarquía sólo llevó su incapacidad y el deseo de formar un Ejército pretoriano para su defensa, y a esto lo pospusieron todo. Los moros sólo conocieron al soldado que iba a imponérselos por la fuerza, sin que tras él fuese una cultura. Los campesinos de Castilblanco sólo conocen la existencia del Estado por los guardias civiles que van a dominarlos y por los agentes del Fisco que van a imponerles contribuciones. El Estado que produjo la catástrofe de Monte Arruit es el mismo que ha producido la tragedia de Castilblanco. Ni los moros de Monte Arruit ni los campesinos de Castilblanco habían visto sino atropellos, abandonos e injusticias. Y parecida su barbarie. Pero ¿quien es el responsable? Ellos son unas pobres víctimas de quienes les prometieron la civilización y en su nombre les exprimen. Los soldados y los guardias inmolados, tampoco. Unos y otros— que se enfrentan como enemigos, que se miran con odio—son a la par víctimas de la incomprensión de un régimen que pone los fusiles donde debieran estar las escuelas".

Garatge "ESPORTIU"

Reparacions i pupil·latges de

Lluís Canadell, Germans

Plaça Salmeron, 6 (davant l'Estació)

—FIGUERES—

com entenem la llibertat de pensament

Amb motiu de l'aldarull que hi hagué en el míting de l'Unió Socialista de Catalunya celebrat dies enrera a Figueres, promogut per les interrupcions constants d'alguns assistents a l'acte, s'ha tornat a remoure la qüestió que tractavem en un article precedent sobre la procedència o improcedència d'aquests procediments que hem pogut presenciar diverses vegades en poc temps.

Creiem necessari intervenir de nou en la discussió, i això per dues coses: perquè no és veritat i hem de desmentir-ho que el Sindicat organitzi aquestes protestes, com afirmen alguns molt lleugerament, i també per assenyalar el remei que cal davant certs espectacles, remei que els anarquistes consideren consubstancial amb la pròpia doctrina.

El Sindicat no ha prèns part, repetim, en tals protestes, car per fer-ho, tindria que decidir-ho així en assemblea general i no hi ha res d'això, per ara. Solament es pot atribuir els elements més significats del Sindicat, no al Sindicat, que no és igual la responsabilitat que acceptem, de tot el que ocorregué en el míting d'En Largo Caballero, essent ells mateixos els únics culpables de la xiulada amb que els obsequià la quasi totalitat del públic.

Tingueren el mal acudit, com remarcàrem anteriorment, de posar un esquiroi de marca al costat dels oradors, per demostrar potser el seu convenciment de que no cal plegar el treball ni el 1.º de Maig, com entén l'individu al·ludit, i l'indignació no ens permeté callar tant de desvergonyiment, succeint després el que ja sabem.

No hi anarem, doncs, amb el propòsit d'interrompre ni molt menys, encara que siguin ben poc mereixedors de tolerància els que amb la seva actuació han guanyat el títol de campions del «enxufisme» i «bombers de la revolució».

Pensàvem, sí, demanar controvèrsia en el cas de que fos atacada la Confederació del Treball, a la qual pertanyem, canviant de parer per la raó susdita, sense defugir, no obstant, la justificació des de la tribuna de la nostra conducta.

¿Hem de criticar a pesar de tots els que obren de distinta manera?

Una condemnaió dels fets que venen produint-se amb persistència inquietadora pels elements burgesos, seria donar prova de l'ignorància en que ens trobem respecte a l'estat d'ànim del poble sempre enganyat i atracat. La República que tantes esperances havia despertat en molts, gens fonamentades en opinió nostra, ha desenganyat completament a la gent de bona fe, provocant l'excitació dels que ara, com sempre es troben sense pa i sense justícia. Igual que en temps de la Monarquia i potser més encara, la guàrdia civil descarrega els seus fusells sobre els que es resisteixen a morir de fam, convertint Espanya en un cementiri on sentim només el soroll de les bales, que no s'escatimen...

¿Que té d'estrany, doncs, que s'exterioritzi davant dels que governen directa o indirectament, el descontent que existeix arreu pels crims innumbrables que es cometen? Viuen en els llims els que demanen tolerància a un poble que no menja i rep en canvi de debó.

El remei millor per evitar les expansions que tant escandalitzen als «cívics» fora concedir tribuna lliure quan es vulgui parlar al poble, norma que els anarquistes han seguit sempre i que tots els elements sincerament liberals tindrien d'imitar.

Recordem que el mateix Primo de Rivera, el més grotesc dels dictadors va crear la tribuna d'espontànis en els Ajuntaments.

¿Per què no preguntar abans d'acabar un míting, per exemple, si algú vol fer ús de la paraula? Així, si existís aquesta costum, molt estesa a França, farien el ridícul els que cridessin sense pujar a la tribuna, que estaria a la seva disposició, i fins i tot hi hauria dret a acompanyar-los a la porta.

JAUME SEGALÀ.

P. S.—Deixem pel número vinent d'*avant...!* la resposta a l'article de l'esquiroi que no vol ésser-ho, Joan Romans, que insereix *Empordà Federal* de la setmana passada.

J. S.

La guàrdia civil és l'organització que es qualifica d'espionatge i que diàriament rep més de setanta denúncies.

(Paraulas de Margarida Nelken a un periodista)

mal costum

Una cosa que no havíem entés mai. Com és que hi hagi aquest mal costum de regar els carrers de Figueres (especialment els enquitranats) cap el capvespre de l'hivern? No sols és una cosa inútil, sinó antihigienica, car aquests carrers enquitranats tenen la propietat de restar molls tota la nit, desprenen la corresponent humitat, com es natural, i els peus dels transeünts trepitgen la mullena permanent. Si solament hom regues els matins, encara! Però durant l'hivern regar cada dia a mitja tarda, és inútil i pernicios. Es un costum que sols pot acceptar-se durant les temporades caloroses.

¿Què no troben cap més mitjà per consumir gasolina?

quina coincidència!

A les eleccions darreres de diputats el senyor Rahola de la «Lliga» obtingué 30.000 vots, el senyor Martí Esteve d'«Acció Catalana» 15.000 vots, el diumenge següent el senyor Martí Esteve gràcies a la «Lliga Regionalista» obtingué 46.000 vots.

El senyor Anguera de Sojo d'«Acció Catalana» arran de la seva dimissió de governador civil de Barcelona ha obtingut 30.000 adhesions, perquè restés en el govern civil.

Aquesta comparació és ben adient. Demuestra la popularitat que tenen els homes de dretes a Barcelona i Catalunya.

Un bon taller de calçat a mida PALLAC GALAN, 2

El dilluns de la setmana passada va deixar d'existir Francesc Pla Hospital, Regidor síndic de l'Ajuntament de la Vila de Castelló d'Empúries, home recte, ferm republicà i pur catalanista.

Deplorem la pèrdua que ha sofert la vila de Castelló amb la mort d'aquest compatriota. I oferim el testimoni del nostre condol a tots els seus familiars.

d'esport

C. D. Farnés, 4 - Unió Esportiva, 1

Aquest partit que tingué lloc a Santa Coloma, no té res important a resenyar, solament cal remarcar el gol de l'Unió aconseguit per Jordà remenant una magnífica jugada de la davantera, i el tercer gol del Farnés que marcà l'interior esquerra.

Els equips en conjunt feren un joc dolent, potser influenciats per la pésima actuació de l'home del pito. Caldria que la Federació tingués especial cura amb els arbitres.

Unió Esportiva, 2 - C. D. Cassà, 0

El proppassat diumenge tingué lloc aquest partit que era esperat amb expectació degut a la nivellada puntuació dels contrincants. Però una vegada més sortírem decepcionats del camp, en tot el partit no vegerem una jugada remarkable, potser degut a la nerviositat que exterioritzaven els equippers. Els gols foren marcats per En Bosc i En Sala.

En fi, una victòria més que assegura el galardó de campió provincial amateur al nostre equip, al qual ens plau adreçar la més sincera enhorabona.

M. D. B.

S'arreglen plomes
estilogràfiques

Llibreria Batllosera
GALAN, 2

en que quedem

Empordà Federal òrgan de la F. R. S. de l'E., en un article que signava la Redacció, entre altres coses deia:

«Ens resulta tan repulsiva l'actitud d'aquests protestaris, com la d'un governador que prohibeix sense més ni més, un míting comunista o anarquista».

Fa escassament un mes que els homes de la F. R. S. de l'E. homenajaven al Governador civil de Tarragona senyor Noguer i Comet, fent-li lliurament d'un pergami i nombrant-lo fill adoptiu de Figueres.

Noguer i Comet, és un dels governadors que més s'ha significat prohibint mítings comunistes i anarquistes, impossibilitant tota propaganda social.

Preveiem que *Empordà Federal* s'ha mullat els peus una vegada més.

“lagarto, lagarto...”

En Josep Xirau que podem dir va ésser la nota culminat de l'acte, puix dubtem que s'hagués pogut acabar el míting, de no ésser ell a l'escenari, en el curs del seu parlament, digué:

«Estem en uns moments que cal tenir molta cura amb la gent que ens volta, vigilem qui tenim a la dreta a l'esquerra, davant i darrera...»

En sortir de l'acte, En Josep Xirau i els altres companys socialistes anaven voltats de la gent de la F. R. S. de l'E.

De les paraules als fets, acostuma haver-hi molta diferència.

I el món va donant voltes.

rellotges de paret
i despertadors

QUINTANA
ignasi iglésies, 27

lladres a figueres

Amb pocs dies d'interval s'han efectuat alguns lladrocinis a la nostra Ciutat, sense que els encarregats de l'ordre hagin descobert els causants de les malifetes.

S'hauria d'activar més la vigilància, no tenir tants malts de cap pel compliment de la «Direcció única», ja hi ha uns rètols que ho anuncien, mentrestant aquests dos o tres municipals que no es mouen de la Rambla podrien recórrer alguns districtes.

I recordar-los-hi que els dies de festa es quan acostumen a actuar els «cacos». Cal vigilar.

rectifiquem

En el número anterior dèiem que l'obrer socialista que tenim a la majoria del nostre Ajuntament no s'interessa per res.

Ens veiem precisats a rectificar. La consergeria del Teatre Municipal ha estat donada a un parent del conseller socialista.

Cada dia podem adonar-nos més que els nostres consellers treballen desmesuradament pel bé de la Ciutat.

Que per molts anys puguin continuar tan interessant tasca.

que perdonin

Els ensotanats de *La Veu*, dies enrera es queixaven que al ressenyar els periòdics d'esquerra locals, la mort del malaurat capità Perez del Castillo, no feien constar, que havia rebut els sagraments de la religió catòlica, que ens perdonin, però és que tenim per costum no recollir les insignificances.

Cambó diu que la República està ja consolidada i que cal ajudar-la.

Si fóssim supersticiosos, començaríem avui mateix, a preparar la maleta!

De “Justícia Social”.

Abans d'ahir morí el ciutadà Francesc Ubanell, pare del nostre preuat company Narcís Ubanell.

Amb tot sentiment adrecem a ell i la seva família el més sentit condol.

voleu una reparació ben
feta, aneu a la rellotgeria
QUINTANA

un cas

En Miquel Maura en el seu discurs monàrquic, entre altres ximpleries, ha dit referint-se a l'Estatut de Catalunya:

«Siendo como soy autonomista, partidario de una descentralización absoluta, salvaje, yo gritaré, aullaré, morderé si es preciso para evitar que prevalezcan tres o cuatro puntos de ese Estatuto...»

Els amics d'*avant..!* encapçalen amb 2'50 una subscripció popular per comprar-li un morrió, puix creiem convenient defensar-nos dels cassos de ràbia.

avant..!

venda: llibreria batllosera.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

avant...!

preveiem que l'assemblea
de burgos, contra
catalunya, serà presidida
per l'ànima de felip v

bella actitud

Les interessantíssimes i molt fermes manifestacions que darrerament ha fet l'il·lustre President de la Generalitat de Catalunya, senyor Francesc Macià, ens han suggerit a portar en aquestes planes, una vegada més, l'elogi sincer, acompanyat germanivolament del merescudíssim respecte que sentim - i ens plau de debó sentir-lo - pel nostre Cavaller de l'ideal.

Hom diria que per aquest home septuagenari no passen els dies ni els anys. La seva fe, santa fe patriòtica, en veure realitzades les seves nobles aspiracions d'alliberament de Catalunya, d'una Catalunya ben lliure on imperi una veritable justícia social, no tan sols ha minvat sinó que encara ha anat agafant-li més increment per tal de fer més immediat l'adveniment d'una veritable tranquil·litat dels esperits, gràcies a la confiança que el poble català ha dipositat en el seu veritable cabdill.

Es per això - repetim-ho - que ens sentim, més que mai, optimistes referent al problema de la llibertat de Catalunya.

Ben clar ho ha dit Francesc Macià, - perquè hi pugui haver encara algú mal intencionat que ens vulgui fer creure en claudicacions -, quan és dirigia a les multituds, àvides dels entusiastes i càlids parlaments de Macià, d'aquells pobles de la comarca de Bages, per a expressar-se en aquests termes tan vibrants i radiants d'emoció patriòtica:

«No sento cap mena d'odi ni de rancúnia envers els que intenten barrar-me el pas. Ells fan tasca negativa i jo construeixo. Jo vull fer de Catalunya un poble que admirar per la seva grandesa espiritual; ells fent cor als nostres tradicionals enemics, sembla que vulguin anorrear-la.

«Hi ha alguns partits que es diuen catalanistes, però dubto que estimin la nostra Pàtria; si l'estimessin, no haurien fet el que han fet. No els he vist mai, a aquesta gent, ni a l'exili, ni a Prats de Molló ni tampoc els vaig veure quan l'Esquerra Republicana de Catalunya va proclamar la

República a Barcelona, - Jo no voldria que hi haguessin les lluites que actualment sembla que s'inicien entre els catalans. Però si volen lluita, l'acceptaré, i seguiré endavant, passi el que passi. Macià no es quedarà enrera. Macià es jugarà el cap una i mil vegades més pels seus ideals i perquè Catalunya aconseguixi les seves llibertats».

Quan a l'Estatut, - digué també el senyor Macià - si no fos concedit, ell, com a President de la Generalitat, i com a Francesc Macià, l'implantaria i Catalunya tindria les llibertats que mereix i que vol.

I bé, mentre el nostre President va fent franques afirmacions al seu noble i viu ideari, ixen, sobtadament, a l'ensem, uns individus que es creuen tenir la representació màxima d'Estat Català, i gosen atacar impietosament la persona d'idealitat sense màcula, d'insuperable equanimitat de Francesc Macià i s'atreveixen a demanar, en una assemblea llur, la dimissió del venerable cabdill per creure'l mancat d'austeritat política.

Cal que pensin, aquests elements, que l'actitud enèrgica i, indubtablement, digníssima del President de Catalunya no és mereixedora de blasmes, ni dures crítiques, ans al contrari: cal que la confiança que li ha atorgat el poble català no minvi i sigui penyora de les més freturoses esperances.

Bella actitud, doncs, la de Francesc Macià, al qual dediquem les més humils, però ben fervoroses lloances.

Amor als homes, honradesa política, abnegació patriòtica i vigoria per a la lluita. Heus-ací unes belles qualitats del nostre President, les quals podrien aplegar-se en un sol mot: Lleialtat.

ROC CLAR

Que tants pascalinis i tantes pascalianes. Atacar els febles és propi de covards.

Endevineu qui us ha tocat!

la repressió anglesa a la india, s'agreuja

El nou virrei de la Índia, lord Willigdon, està prenent mesures d'una extraordinària duresa per tal d'ofegar les agitacions que s'estan registrant a Bengala i a altres províncies de la Índia.

Ben segur que s'haurà adonat que el fracàs de la conferència de la Taula Rodona portaria com a conseqüència el redoblament de l'agitació per part dels nadius. Els indis van veient clarament que no poden restar per sempre sota l'esclavatge insolent dels anglesos; els més moderats, com era Gandhi, que havien cregut trobar la solució a la Taula Rodona, ja s'han desenganyat del tot. La gravetat del cas està en què els conservadors de la Gran Bretanya, que són els amos de la Índia, consideren, més que mai, que la puixança de l'Imperi està lligada amb la subjecció d'aquesta gran península asiàtica.

Per consegüent el virrei ha posat en vigor unes ordenances que organitzen un veritable terrorisme governamental i una arbitrarietat sense precedents històrics. La pena de mort està prevista en cada cas. Hom s'ha cregut que havia retornat l'època de la gran insurrecció del 1875. Els empresonaments en massa són practicats sense més ni més. El fet de què un ciutadà és traslladat d'una població a l'altra esdevé un delictes. Un dels caps del governament nacional, Nehru, ha estat empresonat per un fútil pretext, i aquesta detenció ha provocat una profunda agitació. La policia ha rebut les ordres més serioses, i per tot arreu es veuen caure indígenes sota l'investida cruel de la policia.

Aquest és el règim que el gabinet Mac Donald-Neville-Chamberlain-Baldwin ha reservat a la Índia. Els indis poden comprendre mentrestant que l'Anglaterra conservadora refusarà tot intent d'atenuació de llur subjecció.

M.